

A. POROČILO PREDSEDNIKA DELOVNE SKUPINE »PREBIVALSTVO IN KULTURA« VIII. ALPSKE KONFERENCE

Delovna skupina, ki jo je ustanovila VI. Alpska konferenca, se je prvič sestala 23.-24. aprila 2002 v kraju Sirmione. Dokumentacija, ki so jo predložile delegacije, je predstavljala podlago za prvo vmesno poročilo, ki ga je pripravil predsednik delovne skupine in ki ga je potrdila VII. Alpska konferenca, na predlog 24. Stalnega odbora. Takrat je delovna skupina dobila tudi drugi mandat, s specifičnim ciljem, da začrta nov konceptni model možnih vsebin, kot tudi politične in pravne oblike, novega orodja za področje "Prebivalstvo in kultura" in z nalogo, da ga predloži VIII. Alpski konferenci.

Po delovnem programu drugega mandata, ki ga je sprejel 25. Stalni odbor, se je delovna skupina zbrala na 2. srečanju, 2.-3. julija 2003 v Bolzanu, da bi se dogovorili glede tabele o glavnih vprašanjih, ki jo je pripravil predsednik in zadeva principe, teme, cilje in ukrepe, navedene v vmesnem poročilu. Delovni tabeli, ki je bila obdelana na tem srečanju, so sledili potem razni pisni prispevki delegacij, ki jih je predsednik kasneje v obliki preglednice s tabelami predstavil na 26. Stalnem odboru, ki je to tudi sprejel.

4.-5. maraca 2004 v Bellunu se je odvijalo 3. srečanje delovne skupine, na katerem je bil udeležen tudi Stalni sekretariat, kot to določa sklep 27. zasedanja Stalnega odbora. To srečanje je pripeljalo do izdelave razpredelnice z utrjenimi temami, cilji in ukrepi (prevzemajoč kot pravno osnovo 2. člen Alpske konvencije, in tudi okvirne pogoje vsebovane v preambuli Alpske konvencije in njenih protokolih o izvajanju), kar je dalo skupno osnovo nadaljnim notranjim posvetovanjem med pogodbenicami in opazovalci, in je imelo kot rezultat zavzemanje stališč in obdelane predloge s strani vseh delegacij.

Te obdelane predloge je predsednik predstavil v sinoptični preglednici (s tabelami), kot priprave in osnovo za 4. srečanje delovne skupine, 14.-15. junija v Genovi. Stalni sekretariat je, kot tudi po srečanju v Bellunu, tudi tokrat prispeval k pripravi poročila in dokumentacije povezane s srečanjem. Pri tem so se soglasno določile naslednje spodaj navedene primarne teme in tematska področja, ki predstavljajo strukturo za začrtan tekst, ki je v predloženem poročilu še bolj razčlenjen.

Na svoji 28. seji je Stalni odbor soglasno vzel na znanje poročilo predsednika Delovne skupine in splošno soglašal s predlogom tematskega okvira, kot je to prikazano v zaključnem dokumentu (priloga 2) predloga sklepa za VIII. Alpsko konferenco. Pri tem gre za konsolidiran okvir splošnih in specifičnih tem, ki jih bo v prihodnje potrebno upoštevati pri pripravi politične deklaracije na področju „Prebivalstvo in kultura“. Za obdelavo te deklaracije se lahko odslej upoštevajo raznolike – čeprav doslej še niso skoncentrirane – izjave k političnim nagibom, strateškim ciljem, ukrepom in ustreznih instrumentom, ki se najdejo v zgoraj omenjeni dokumentaciji o doslej opravljenem delu.

Zavest o skupnosti na lokalni, regionalni, čezmejni in alpski ravni nasploh, predstavlja osnovno temo, ki je splošni uvodni del vseh prispevkov pogodbenic in opazovalcev in se je zatorej izkakalo potrebno razviti to vpračanje samo zase, ed drugim tudi v povezavi s potrebno primerjavo z novimi možnostmi in nevarnostmi globalizacije.

Pod točko *alpsko in izvenalpsko sodelovanje*, o kateri se je razpravljalo med ostalimv perspektivi, ki ni bila omejena le na severni in južni del alpskega loka ampak je bila razširjena na celotno območje od vzhoda do zahoda, spadajo delovne skupnosti in omrežja med alpskimi regijami/Länder/kantoni, mesti, občinami, univerzami, raziskovalnimi inštituti, itd., kot tudi med mednarodnimi gorskimi partnerstvi (npr. Karpatska konvencija).

Pod *Kulturne različnost* se na kulturo gleda najprej z vidika njene specifične alpske različnosti-mnogoterosti, ki se je izoblikovala v preteklosti in se kaže predvsem v jezikovni različnosti, v različnosti zgodovinskih kulturnih spomenikov (arhitekturi, figurativni umetnosti itn.) in v drugih tradicionalnih oblikah izražanja in predstavitev (glasba, ples, gledališče, noše itn.), vse to s ciljem priznavanja, spoštovanja in obnavljanja njihove vrednosti.

Kakovost življenja in enake možnosti sta dva bistvena kazalca za vključno socialno-gospodarsko področje. Veljajo tako znotraj alpskih skupnosti kot tudi glede odnosov teh skupnosti z nealpskim svetom. Znotraj tega okvira se štejejo problemi decentralizacije šolskega in sanitarnega sistema, pravične razdelitve ponudbe naselitve in zaposlovanja, kot tudi sprejemanje priseljencev. Za prihodnost so označena kot strateška predvsem vprašanja izobraževanja, izobraževanja in raziskovanja, s posebno pozornostjo na pravico dostopa gorskega prebivalstva, kot tudi potrebe po neprenehni prenovi kulture, kot osnovi za prenavo družbe in gospodarstva. Temeljno vlogo med ohranjanjem in prenavljanjem, med ozemlji, ki jim grozi razljudjenje in tistimi z močno urbanizacijo, in še med alpskim in nealpskim prebivalstvom, imajo naselja in proizvodni centri v dolinah, v alpskih in predalpskih mestih, v kontekstu izmenjave in povezovanja z bližnjimi ali bolj oddaljenimi gorskimi območji ("regijami").

Zelo obsežna je bila razprava delovne skupine glede točke *Vloga mesta*. Soglasno je bila sprejeta pomembnost alpskih in predalpskih mest, naselij in gospodarskih centrov prav za razvoj in sposobnost prenavljanja na vseh področjih (kulturnem, socialnem, gospodarskem) omenjenih gorskih regij. V okviru te točke je potrebno obravnavati bolj podrobno tudi nealpska mesta, kot tudi velika mesta izved alpskega loka, s posebnim poudarkom na njihovo vlogo pri komunikaciji in izmenjavi med prebivalstvom, kulturo in gospodarstvom v alpskem in izvenalpskem območju.

Predsednik se ponovno zahvaljuje italijanski delegaciji za pomoč pri delu in za gostoljubnost izkazano pri mnogih srečanjih, hkrati se zahvaljuje tudi vsem delegacijam pogodbenic in sodelujočih opazovalcev in še Stalnemu sekretariatu, za njihov doprinos pri izvedbi srečanj, z visokim nivojem kakovosti, objektivnostjo, kolegalnostjo in prijateljstvom.

Predsednik Delovne skupine
Federico Lottersberger